

[Helle Degn]

samarbejde, og at både undervisnings- og udenrigsministeren til enhver tid stiller sig til rådighed med relevante oplysninger om arbejdet, samt at disse ministre naturligvis på regeringens vegne i det udenrigspolitiske nævn og andre af folketingets udvalg søger sig den nødvendige parlamentariske dækning for dette arbejde.

Jeg vil slutte med at understrege, at socialdemokratiet mener, at vi bør tage den internationale dialog alvorligt, og derfor ser vi ingen grund til at ændre på vort forhold til UNESCO. Ydermere er der formodentlig, nu mere end nogen sinde, brug for programmer og projekter for uddannelse, videnskabeligt og kulturelt samarbejde. Uden denne dialog vil vi formentlig opleve en højere grad af protektionisme, isolation og en stigende spænding og konfrontation i verden.

Med disse ord må jeg på socialdemokratiets vegne afvise fremskridtspartiets forslag.

Bjørn Elmquist (V):

De senere års udvikling i UNESCO har unægtelig, i hvert fald i dagspressen og i den almindelige offentlige debat, været præget af den diskussion, der har fundet sted på UNESCOs forskellige generalkonferencer; de seneste år har de handlet om pressefriheden, informationsvirksomheden – faktisk et spørgsmål om ytringsfriheden, som vi nu kender den i de vestlige demokratier.

Jeg vil skynde mig at sige, at vi i venstre, som vi nu har udlagt det, finder det kompromisresultat, der kom ud af den 21. generalkonference i Beograd, dybt beklageligt. Jeg må sige, at vi kan ikke være enige i udenrigsministerens vurdering, som den kom til udtryk her fra talerstolen. Vi mener, at både McBride-rapporten og det, der kom ud som kompromisresolution, desværre giver for meget efter for det pres, der har været på den vestlige verden fra en række af de andre landegrupperinger i retning af, ja, at vi gav efter, at vi ikke fik vore synspunkter fastholdt.

På den anden side må vi jo nok sige, at vi må være enige i, at der foregår andre ting i UNESCO, og det kan måske være forkert, at vi i den danske debat udelukkende præsenteres for det, som jeg lige netop har beskæftiget mig med.

På den anden side: den formel, som samarbejdet, FN-samarbejdet i UNESCO, har

fundet, er desværre en formel, som man støder på igen og igen i stadig flere FN-organer. Det er lige fra generalforsamlingen til andre af særorganisationerne end lige præcis UNESCO.

Hermed har jeg vel antydnet også vores reaktion på fremskridtspartiets forslag til folketingsbeslutning her om en øjeblikkelig udmeldelse af specielt UNESCO. Problemet, som vi ser det, er et generelt FN-problem. Det er stemmereglene kombineret med landegrupperingerne, der gør, at vi andre steder i FN og på andre emneområder, f. eks. hvad PLO-erklæringer angår – vi så det også på kvindekongressen her i København i sommer – ustandselig kommer i ganske ubehagelige politiske situationer, som minder meget om det, fremskridtspartiet specielt har tænkt på, som jeg har opfattet det, med sit forslag her vedrørende UNESCO.

Forslaget fra fremskridtspartiet er for kategorisk, og det er for overdrevent enkelt, synes vi. Det ville vel heller ikke gavne i den store sammenhæng, om Danmark alene meldte sig ud. Det er ikke blot et problem for Danmark, vi kender det fra hele debatten i den internationale presse. Det er et problem, som må interessere også Sverige og Norge, vore EF-partnere og vore vestlige partnere generelt.

Fra vores partis side vil vi da gerne henstille til udenrigsministeren, at han overvejer, om man kan tage et dansk initiativ til, at man får startet drøftelser, får startet aktive undersøgelser i de forskellige internationale fora, hvor man nu drøfter disse udenrigspolitiske og FN-mæssige spørgsmål. Hvis ikke der ligefrem er behov for et dansk initiativ, så dog, at man får tilsagn om, at vi fra dansk side vil medvirke til aktivt at få en afklaring omkring disse spørgsmål. Vi er store tilhængere af vort FN-medlemskab og vor FN-globalitet, men vi er meget kede af at se det ene FN-organ efter det andet blokeret ved den kombination af uheldige sammentræf, jeg var inde på. I fremskridtspartiets bemærkninger til lovforslaget kommer man også ind på Ritt Bjerregaards rejse til Paris, og hvad formålet dermed var. Det lykkedes jo at få en dansker indvalgt i UNESCOs styrelse helt frem til 1983, fru Hanne Søndergaard, og vi kunne måske bede udenrigsministeren om at fortælle lidt om, i hvilket omfang Hanne Sønder-